

J A A R V E R S L A G 2012

Natuur- en Milieuraad Enschede

Voorwoord

Voor u ligt het verslag van de NMrE over het jaar 2012 waarin wij in het kort een beeld schetsen van onze activiteiten. Ook dit jaar waren het weer vele. Bij het merendeel van de onderwerpen kwam het initiatief voor een overleg van de kant van een medewerker van de gemeente of andere organisatie.

Een goed teken dat men ons weet te vinden. Vaak betrof het dan situaties die nog in een beginstadium verkeerden en waar men graag met ons over wilde praten. Het begrip “Enschede doet groen” zit bij steeds meer medewerkers goed tussen de oren.

Door de aanhoudende financiële crisis zijn er natuurlijk veel minder aanvragen voor bouwactiviteiten dan voorheen. Dit is ook te merken aan het aantal kapaanvragen en daarnaast in het aantal bestemmingsplannen waarover wij in het kader van het vooroverleg de stukken krijgen. Het doet ons goed dat in alle overlegsituaties wij duidelijk het gevoel hebben dat men ons serieus neemt.

In dit afgelopen jaar merkten we ook, dat grote bedrijven nog eerder dan voorheen contact met ons zoeken vooral als het om milieuvraagstukken gaat.

Tot onze voldoening is Enschede duidelijk bezig met het begrip duurzaamheid. Een voor ieder zichtbaar teken hiervan is het plaatsen van een container voor het oud papier bij alle huishoudens. Dit heeft tot een veel grotere aanvoer van dit materiaal geleid. Een verheugende situatie. Jammer is echter dat in Twente er nog steeds zo'n grote verscheidenheid bestaat aan inzamelsituaties, of het nu oud papier, metaal, restafval of kunststoffen betreft, elke gemeente kiest zijn eigen weg. Jammer, want de inzameling en verwerking kost nu meer dan nodig is en voor het milieu is het niet optimaal. Het is daarom dat wij al eerder aan gemeenten en aan Twente en Twente Milieu hebben gevraagd naar een onderzoek over de meest efficiënte en duurzaamste wijze van verzamelen en verwerken. Wij kijken met spanning uit naar de resultaten van een onderzoek in de regio over dit onderwerp en dan in de breedste zin over de hele afvalketen.

Het is te hopen dat de Twentse gemeenten er eindelijk in slagen om verder te kijken dan louter hun eigen belangen op korte termijn en een degelijke lange termijn visie zullen omarmen.

Groen Beraad

In dit jaarverslag treft u achterin ook een verslag aan van het Groen Beraad, het samenwerkingsverband van 17 organisaties die het fraaie buitengebied van onze gemeente ook op lange termijn mooi willen houden. Doordat het Groen Beraad administratief bij de NMrE is ondergebracht kunnen beide verslagen in een bundel worden uitgebracht.

Graag willen wij ook langs deze weg alle medewerkers van de gemeente en andere organisaties danken voor hun bereidwilligheid ons van informatie te voorzien of een presentatie op onze bijeenkomsten te geven.

Daarnaast past ook dank aan alle vrijwilligers van onze organisaties voor al hun inzet en het beschikbaar stellen van —soms veel— tijd.

Wim Arends

Natuur- en Milieuraad Enschede

Doelstelling

“De NMrE heeft ten doel het bevorderen van natuurbehoud en milieuzorg in de gemeente Enschede in de ruimste zin van het woord. We willen dit o.a. bereiken door met de deelnemende organisaties gezamenlijk activiteiten af te stemmen. Als samenwerkingsorgaan van deze organisaties kan de NMrE als zodanig naar buiten treden. Hiertoe kan ook het middel van een bezwaar- of beroepschrift gebruikt worden.”

Deelnemende organisaties

IVN, de Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie, afd. Enschede
NIVON, het Ned. Instituut voor Volksontwikkeling en Natuurvriendenwerk afd. Enschede
Nederlandse Bijenhouders Vereniging, afdeling Enschede
Fietsersbond, afdeling Enschede
Vereniging van Vrienden van de TwentseWelle.

Samenstelling bestuur

Bij het begin van het jaar was het bestuur als volgt samengesteld:

Wim Arends, voorzitter

Mevr. Paula van Baalen, afgevaardigde van het IVN

Mevr. Betsy Bekkering-Hoekstra, voorzitter van de 'werkgroep bomen'

Mevr. Elsberth Dirkwager-Menko, lid

Mevr. Anne-Marie Geilenkirchen-Westerbeek, lid

Hans Kits, penningmeester, afgevaardigde NIVON.

Peter Baarslag, afgevaardigde NIVON

Jan ter Haar, afgevaardigde Fietsersbond

Evert Egberink, afgevaardigde Nederlandse Bijenhouders Vereniging, afdeling Enschede

Jitze Sikkema, lid

Andre ten Elshof, lid

Mevr. Margriet Simmerling, lid

In de loop van het jaar konden we mevrouw José Brinkman als lid verwelkomen

=====

***Wij mensen wanen ons de kroon op de schepping en dat
beïnvloedt onze omgang met de natuur***

=====

ALGEMEEN

Als Natuur- en Milieuraad bemoeien wij ons met vele onderwerpen zoals: de behartiging van de natuurbelangen, de zorg voor het milieu in ruime zin, de met beide genoemde onderdelen samenhangende Ruimtelijke Ordening, de bestemmingsplannen en het verkeer. Al deze onderdelen vergen veel overleg met diverse afdelingen van de gemeente en andere instanties. Een deel van deze werkzaamheden wordt ook samen met het Groen Beraad uitgevoerd. Dit geldt vooral waar het betreft het buitengebied, de verkeerssituaties en de vele activiteiten verbonden aan de herinrichting van het gebied van de vroegere luchthaven.

Naast de gezamenlijke bijeenkomsten (ca. 8 keer per jaar) is er veel intern contact over specifieke onderwerpen.

Regelmatig krijgen wij per mail of telefoon vragen en opmerkingen van burgers. Het gaat dan vaak om zaken die in hun buurt spelen. Meestal kunnen wij hen een goed antwoord geven of hen doorverwijzen naar de juiste instantie of afdeling.

Overleg met wethouder

Door volle agenda's over en weer heeft er in het afgelopen jaar maar één keer een overleg met wethouder H. van Agteren plaatsgevonden. Om dit in het vervolg te voorkomen zijn nu al de overlegdata voor het lopende jaar bepaald.

Bij dit overleg kwamen zoals gebruikelijk vele onderwerpen aan bod:

Inventarisatie waardevolle particuliere bomen; samenwerking van de hele afvalketen met o.a. Twence en Twente Milieu (met nadruk hebben wij gepleit voor een volledige samenwerking binnen de gehele afvalketen); inventarisatie/ invulling lege terreinen; inzameling oud papier in het buitengebied; de handhaving in het buitengebied, deze is zeer beperkt, gelet op de uiterst kleine bezetting van de afdeling; de afrastering van bomen in weides en rond akkers; ontwikkelingen van het Rutbekerveld en niet als minste de uitbreidingsplannen van de Zuivelhoeve. Over het gewijzigde standpunt van de gemeente Enschede hebben wij onze verbazing en afkeuring duidelijk naar voren gebracht.

Dit soort overleg wordt wederzijds zeer op prijs gesteld.

Elders in dit verslag kunt u meer informatie over deze onderwerpen aantreffen.

WERKGROEP BOMEN

Overleg met de afdeling groene leefomgeving van de gemeente

Een paar keer per jaar hebben we overleg over allerlei groene zaken. Biodiversiteit komt in elk gesprek terug als aandachtspunt. In het voorjaar was het ons opgevallen dat in sommige wijken de struikbeplanting precies in de broedtijd fors teruggesnoeid werd en niet op een enkele plek, maar alle struiken binnen een straal van een paar honderd meter. Dat is voor veel kleine dieren een erg grote afstand om te overbruggen. Vooral langs sportvelden stonden eens gevarieerde beplantingen van bloeiende en besdragende struiken die om een of andere reden bijna allemaal zijn verdwenen. De bewoners in de wijde omgeving zullen daardoor niet meer kunnen genieten van een aantal vogelsoorten en egels in de tuin. De vogels zullen wel uitgeweken zijn naar de weinige overgebleven bosjes in de wijk en het nabije buitengebied, maar hun eerste nest zal wel mislukt zijn.

Iets soortgelijks speelt zich af aan de Museumlaan, een laan die een bijzondere uitstraling zou moeten hebben. De bedoeling van de ontwerpers was een laan met vier rijen blauw bloeiende Anna Paulownabomen, met hun voet in een strook die blauw was van de boshyacinten. Maar de hyacinten werden voor het tweede achtereenvolgende jaar voor de bloei afgemaaid ...

Overal in de stad liggen terreinen braak, ooit bedoeld voor de bouw van woningen of bedrijven. Nu de bouw overal stil ligt zou het goed zijn een tijdelijke invulling te bedenken voor die terreinen. Wij denken graag mee met de gemeente die de inventarisatie zelf op zich genomen heeft. We zien de terreintjes graag gebruikt worden voor vlas- of lupineteelt, volkstuinten of avontuurlijke speelplekken.

Rondgang met wijkbeheerders

Overal in de stad komen situaties voor waar bomen voor problemen zorgen, ziek worden of afsterven. In sommige gevallen neemt de wijkbeheerder ons mee om er samen naar te kijken. Enkele voorbeelden.

De grote moeraseden aan de Koppelboerhoek en de straatbeplanting langs verschillende straten in Stroinkslanden Noordoost zorgden voor problemen met de bestrating. Er is bij de aanplant onvoldoende aandacht geweest voor de wensen van de bomen. Je kunt als gemeente niet elk jaar weer de bestrating vernieuwen: te kostbaar en elke keer krijgen de wortels weer een klap te verwerken. In alle gevallen zijn er nieuwe bomen geplant onder betere omstandigheden.

Aan de Spelbergsweg zijn de acacia's nu echt heel slecht. Er moeten nieuwe bomen komen, dat zal de gemeente ook heel duidelijk maken aan de bewoners. Alleen heeft de straat voorlopig nog veel te lijden van verkeer in verband met de bouw van het ziekenhuis en de toegang van de parkeergarage (er is een extra parkeerterrein voor de werklui ingericht tegenover de acacia's). Waarschijnlijk zal de straat een nieuwe inrichting krijgen als alle andere bouwwerkzaamheden afgerond zijn. Dan kan ook bepaald worden waar de nieuwe bomen komen.

Aan de J.W. Racerstraat stond een grote Valse Christusdoorn, een prachtige boom. Alleen levensgevaarlijk door de 10 cm lange, keiharde stekels. Deze vallen na verloop van tijd af en kwamen in dit geval in een speeltuintje terecht, rechtop in het zand, of op de rijweg, waar menige fietsband is gesneuveld. Heel jammer dat deze beeldbepalende boom gekapt moest worden, maar heel begrijpelijk.

Inventarisatie waardevolle bomen op particulier terrein.

Enkele jaren geleden is er in nauwe samenwerking met de gemeente een lijst opgesteld van beschermwaardige bomen. Deze lijst wordt voortdurend gebruikt bij allerlei wijzigingen, bouwplannen, enz. Hoewel wij graag ook een overzicht zouden willen hebben van alle beschermwaardige bomen in Enschede, dus ook in particuliere tuinen, hebben wij daar om praktische redenen van afgezien. In de praktijk is een dergelijke inventarisatie zonder medewerking van de particulieren niet mogelijk. Daarnaast is het de vraag welke meerwaarde een dergelijk overzicht zal hebben voor het in stand houden van de bomen. Na uitvoerig overleg is besloten geen tijd te steken in het maken van een dergelijk overzicht.

Bomenfietstocht

Elf mensen hebben op een avond onder leiding de noordoostelijke bomenroute gefietst. Men was zo enthousiast dat men de volgende week de andere route wilde fietsen. Die keer met 9 deelnemers. Dergelijke fietstochten zouden we, gezien de reacties, vaker moeten organiseren. Een begeleide excursie lijkt beter te werken dan een route op schrift, al hebben we geen zicht op het aantal keren dat de routes van internet zijn gehaald. Maar zo met elkaar ontstaat er een wisselwerking en komen elke keer weer andere bomenzaken aan bod naar aanleiding van vragen en opmerkingen.

Het ervaren van de natuur in een stedelijke omgeving

Kapvergunningen

Sinds 2011 hanteert Enschede geen aparte kapvergunningen voor bomen meer, maar zijn dit allemaal omgevingsvergunningen geworden, net als bv. de bouwvergunningen. Hierdoor is het lastiger dan voorheen om een goed overzicht te krijgen van de activiteiten op dit gebied. De gemeente stuurt ons alle verleende omgevingsvergunningen toe die uitsluitend betrekking hebben op het kappen van bomen of houtwallen. Maar het blijkt nog steeds niet mogelijk om dit ook te doen voor omgevingsvergunningen die een combinatie van vergunde activiteiten omvatten, bv. een bouw-plus kapvergunning. We schatten dat we hierdoor enkele tientallen kapaanvragen niet te zien krijgen.

Een andere complicerende factor is het feit dat wij (en evt. andere belanghebbenden) weliswaar 6 weken hebben om bij de gemeente bezwaar aan te tekenen zodra een kapvergunning verleend is, maar dat de aanvrager de behandeling van het bezwaar niet hoeft af te wachten: zodra de termijn van 6 weken is verstreken, mag er gekapt worden (!). In het verleden moest een aanvrager ook de behandeling van een bezwaarschrift afwachten, en dat was een veel betere situatie.

In het nieuwe systeem zijn wij genoodzaakt om bij de rechtbank in Almelo een verzoek tot opschorting van de vergunning in te dienen, zodat de gemeente het bezwaar intussen kan behandelen. De kosten die met het indienen van een verzoek tot opschorting gemoeid zijn, zijn echter hoog en moeilijk op te brengen voor een kleine organisatie als de onze.

In 2012 hebben wij in totaal 383 kapvergunningen gecontroleerd. Wij hebben eenmaal een verzoek tot opschorting bij de rechtbank moeten indienen (Dr. Coppesstraat, zie hieronder). Daaruit kan men misschien opmaken dat de gemeente in het algemeen goede afwegingen maakt, zodat bezwaren gelukkig niet vaak nodig zijn.

Overleg over velerlei groensituaties

Ook in 2012 is er veel overleg geweest met groenontwerpers, projectleiders, wijkbeheerders en anderen. Over sommige onderwerpen is meerdere keren overlegd. Ongeveer twintig zaken hadden te maken met het eventueel kappen van bomen. Alle gesprekken verliepen in een heel prettige sfeer. We geven hieronder een overzicht van de meest ingrijpende en opmerkelijke zaken.

▪ **Dr. Coppesstraat / woningcorporatie Ons Huis:**

Door Ons Huis werd een kapaanvraag ingediend voor het kappen van een acacia. De behandelend medewerker ging niet in op ons verzoek om een gesprek. Wij snapten namelijk niet wat er duurzaam is aan het kappen van een prachtige gezonde boom en het planten van een 'jonge spriet' op dezelfde afstand van het woongebouw.

Omdat de tijd drong hebben we bezwaar gemaakt tegen het verlenen van de vergunning. Door de formulering in de vergunning en de houding van de medewerker van de corporatie vreesden we dat direct na het verstrijken van de bezwarentermijn zou worden overgegaan tot het kappen van de boom of er nou bezwaar tegen was gemaakt of niet. Wij hebben daarom een verzoek tot een voorlopige voorziening ingediend bij de rechtbank. Direct na het indienen ervan kregen wij contact met een advocaat van Ons Huis. Al vrij snel was toen duidelijk dat zij van onze actie geschrokken waren en er wel overleg mogelijk was. Dit overleg onder voorzitterschap van de gemeente heeft geleid tot het intrekken van de kapaanvraag.

▪ **Waalstraat**

Aan de Waalstraat wordt door Ons Huis een woongebouw neergezet. Er staat op het perceel een enorme esdoorn die op de lijst van beschermwaardige bomen staat. Het was echt de bedoeling dat de boom bij de bouw gespaard zou worden. Naarmate de bouw vorderde bleek echter dat de toekomstige bewoners er waarschijnlijk al gauw last van zouden krijgen en dat overigens de conditie van de boom ook niet heel geweldig meer was (maar zonder bouwwerkzaamheden zou hij nog jaren mee kunnen en zou er beslist geen reden zijn de boom nu te kappen!). Volgens een boomdeskundige zou het een 'gedoeboom' worden: elke keer weer snoeien, last met wortels en voor de boom niet al te goede groeiomstandigheden. Ons werd gevraagd na te denken over mogelijke compensatie, als de boom dan toch gekapt moest worden. Wij vonden het onvoldoende om er gewoon weer een 'jonge spriet' voor terug te planten. Maar wat weegt op tegen een enorme boom die tijdens de bloei vele duizenden insecten van nectar voorziet? Wij wilden vooral ook die laatste functie in de compensatie terugzien

▪ **Geluidswal Broekheurnering**

De geluidswal is na de aanleg beplant met bomen en struiken. De beplanting is al jaren niet onderhouden. Inmiddels is er van de oorspronkelijke beplanting weinig meer te herkennen: bomen en struiken zijn dood gegaan of overwoekerd door nieuwkomers als bramen, klimop, brandnetels, duizendknoop en andere woekeraars. De inmiddels grote bomen aan de kant van de particuliere tuinen zijn niet door de gemeente te onderhouden, terwijl de gemeente eventueel wel voor schade opdraait. Bij een rondgang met de wijkbeheerder en een groenontwerpster bleken we allemaal de wilde begroeiing zeer te waarderen vanwege het grote belang voor insecten en vogels, maar er zou wel onderhoud nodig zijn als snoeiwerk, maaien, opvullen van lege plekken en dergelijke.

- ***Vijver Kotkampweg***

Bij het voormalige kleigat aan de Kotkampweg ligt al vele jaren een bosje. Er is veel opslag van bramen, hier en daar staan bomen te dicht op elkaar en op andere plaatsen zakken bomen scheef over het pad. De gemeente wil het bos een grote opknappbeurt geven, inclusief verbetering van paden en bruggetjes. Er is door een boomdeskundige een rapport opgesteld over welke bomen gekapt zouden moeten worden om andere bomen en jonge opslag een kans te geven. We kunnen ons in het plan vinden, maar hebben er wel op aangedrongen de ondergroei niet meer dan pleksgewijs weg te halen, omdat er veel dieren voedsel of een schuilplaats vinden.

- ***Ankrotbosje***

Ook dit bosje is na deskundig onderzoek opgeknapt. We zijn het er alleen niet mee eens dat zowat alle ondergroei verdwenen is. We hadden juist geadviseerd die te behouden voor allerlei dieren. Volgens de gemeente loopt de begroeiing wel weer uit, maar daarvan was de afgelopen zomer nog niet veel te merken.

- ***Leuriks-Oost***

Het inrichtingsplan voor deze nieuwe villawijk is klaar. De bosjes blijven gespaard en er komt straatbeplanting. Voor de ontsluiting moeten er wel een paar bomen gekapt worden, en er komt ook een enkele boom in een bouwkegel terecht die waarschijnlijk niet te handhaven is. De bosranden zouden een onderhoudsbeurt moeten krijgen om beschadiging bij de bouw en problemen met de nieuwe burens te voorkomen. Jammer dat er een stukje buitengebied (gedeeltelijk voormalige kwekerij) verdwijnt, maar op deze manier kunnen we er vrede mee hebben.

De groene longen van de stad

- ***Volkspark***

Bij een rondgang met de beheerder door het park bleken er weer heel wat bomen dood. Helaas is dat normaal voor een meer dan 100 jaar oud park. De beheerder houdt de bomen goed in de gaten en gaat pas over tot kappen als bomen echt dood zijn of te gevaarlijk worden. Er komen minstens zoveel bomen voor terug om ook de komende honderd jaar een mooi park te houden. Wel heeft hij gekozen voor een aantal andere soorten: in plaats van diverse naaldbomen komen er nu enkele bijzondere soorten. En ook niet altijd op de plek van de gekapte bomen.

- ***Het Bouwhuis***

Vanwege de bouw van een nieuw wooncomplex ter vervanging van een sterk verouderd gebouw moest er een flink aantal kleine bomen en allerlei struiken worden gekapt. Omdat het nieuwe gebouw veel groter is dan het oude en geheel anders van opzet, was bouwen op precies dezelfde plek niet mogelijk. In goed overleg met de beheerder is er voor gezorgd dat alle te sparen bomen in het werktein goed zijn beschermd. Daarnaast zal men na de bouw ook wat bomen en struiken bijplanten als compensatie

▪ ***Kapaanvraag kastanjes voor de Jozefkerk.***

Naar aanleiding van de contacten met de advocaat van Ons Huis hoorden wij dat er geruchten gingen dat het bestuur van de stichting Behoud Jozefkerk een aanvraag wilde indienen voor de kap van de monumentale paardenkastanjes bij de oprit. Als burens zouden zij ernstig bezwaar maken tegen deze kap. Onmiddellijk hebben wij toen bij de gemeente onze ongerustheid uitgesproken en vermeld dat we beslist niet de enigen waren die de bomen zouden willen behouden. Na uitvoerig onderzoek heeft de gemeente een kapvergunning geweigerd. Dit werd door het stichtingsbestuur beslist niet in dank aanvaard. Naar onze mening zijn de argumenten van het stichtingsbestuur absoluut niet geldig. De omhoog gedrukte bestrating rond de bomen is vrij eenvoudig te herstellen evenals de schade aan het lage muurtje tussen de straat en de oprit.

De bomen zijn bovendien gezond en zijn volgens een boomdeskundige fysiologisch nog niet aan hun eind. Deze kwestie zal ongetwijfeld een vervolg krijgen afgaande op de houding van het stichtingsbestuur in voorgaande jaren t.a.v. de beuken aan de achterzijde van de kerk.

▪ ***Omgevingsvergunning erfafscheiding De Eekhof***

In het najaar hoorden wij dat er rondom het landgoed De Eekhof een draadstalen hekwerk van 1.7 km lang en 2m. hoog zou worden aangebracht. Doordat in de publicatie van de gemeente alleen stond vermeld dat het een erfafscheiding betrof maar op een geheel ander adres (op de plaats van het belastingkantoor) en het onder een verkeerd stadsdeel stond vermeld, hadden wij de aankondiging in eerste instantie gemist.

Naar onze mening is het uiterst ongewenst dat, nota bene in de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur, een dergelijk hekwerk geplaatst wordt. De EHS is op dit punt toch al erg smal en de verbinding tussen Twekkelo en Driene wordt hierdoor ernstig belemmerd. Als een dier in deze rand van de zone binnen deze hekken terecht zou komen is er geen enkele mogelijkheid te ontsnappen. Hierbij is de foto van een ree die in de zuidelijke stadsrand in een draadwerk bleef hangen een afschrikwekkend voorbeeld.

Wij zullen over deze erfafscheiding een zienswijze indienen.

=====

Positief opvoeden voor ouders van tieners (huis aan huis)

=====

▪ ***Babybos***

In het regulier overleg met stadsdeelbeheer kaartte de NMre het achterstallig onderhoud van het Babybos aan. Het Babybos is destijds in het kader van het Millenniumjaar 2000 door de schooljeugd aangeplant en op Boomplantdag 2001 officieel ingewijd. Het maakt deel uit van de ecologische zone van woonwijk De Eschmarke in het oostelijk stadsdeel.

Het stak de Natuur- en Milieuraad dat in het bos de zuil met de namen van alle in 2000 geboren baby's is verdwenen, zo ook het gedenkplaatje bij de boom ter ere van de 150.000ste inwoner van de gemeente Enschede. Daarmee is de educatieve opzet onder het (destijds veelbelovende) groenproject weggeslagen. De gemeente Enschede werkt sinds enige maanden samen met Landschap Overijssel aan herstel van het Babybos. Opzet is bij het toekomstig beheer omwonenden (jong en oud) te betrekken.

RUIMTELIJKE ORDENING

Bestemmingsplannen

Oldenzaalsestraat:

De plannen voor herinrichting van deze weg zijn al jaren oud. In de loop der tijd zijn er telkens weer wijzigingen doorgevoerd. Over deze plannen is regelmatig overleg met ons geweest. Het nieuwste voorstel betreft de weg door Lonneker tot de grens van de bebouwde kom.

Met dit voorstel kunnen wij instemmen.

Aanleg fietspad en verandering oversteek Oldenzaalsestraat

Deze veranderingen zijn nodig in verband met een verbetering van de verkeersveiligheid. De huidige situatie is voor de vele overstekende fietsers onoverzichtelijk en gevaarlijk. Er wordt nu een oversteek aangelegd recht tegenover de uitgang van de Stokhorstlaan op de Oldenzaalsestraat.

Daarnaast wordt er vanwege de aanleg van een afslagstrook voor de busbaan, een nieuw fietspad in een weiland parallel aan de westzijde van de weg aangelegd.

Met deze aanpassingen kunnen wij geheel instemmen. Wel hebben wij hierbij met nadruk gewezen op de noodzakelijke compensatie van de gevarieerde beplanting die hierbij moesten wijken.

MER Luchthaven middengebied

Over de notitie reikwijdte en detailniveau van de MER over het middengebied hebben wij een zienswijze ingediend. Wij zijn van mening dat de eventuele aanleg van bedrijventerreinen op de Strip, bij de Deventerpoort en bij Oostkamp niet op zich zelf kan staan maar onderdeel moet uitmaken van de totale voorraad aan bedrijventerreinen in Enschede. Er is nu al sprake van een groot overschot. Daarnaast vinden wij dat het gebruik van de term Innovatiedriehoek vermeden moet worden daar het een verkeerde voorstelling van zaken geeft.

Tenslotte zijn wij van mening dat in het onderzoek ook de lichtuitstoot c.q. lichtvervuiling moet worden onderzocht. Het hele gebied grenst aan de EHS waar het 's nachts donker moet zijn om de natuur niet te verstoren.

Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Zuidoost 2009

Met dit ontwerp kunnen wij vrijwel geheel instemmen. Wij hebben veel waardering voor de inhoud en uitgebreidheid van het plan waarover in de voorgaande jaren diverse keren met ons is overlegd. Op enkele onderdelen hebben wij commentaar.

Zo is de positie van de Hagmolenbeek op de kaart en in de tekst te belangrijk aangegeven gelet op de wijzigingen die binnenkort ten gevolge van de landinrichting zullen worden aangebracht. De Rutbeek/Boekelerbeek zal een veel belangrijkere functie krijgen.

In het ontwerp missen wij geheel de bescherming van waardevolle solitaire bomen. Enschede heeft een bomenbeleid, ook voor het buitengebied. Er wordt wel gesproken over het belang van ons waardevolle landschap, maar nergens in dit ontwerpplan komt de bescherming van waardevolle, solitaire bomen in het buitengebied naar voren. Dit is naar onze mening een ernstige omissie.

Zienswijze op bestemmingsplan Eschmarke Zuidwest 2010

Met dit bestemmingsplan kunnen wij instemmen zij het dat er één belangrijk element aan ontbreekt, het onderdeel 'bomen'. Indertijd is afgesproken dat er in elk plan ook een paragraaf gewijd zou worden aan het behoud van waardevolle bomen. In het gebied komen nog steeds waardevolle bomen voor die, als het in het bestemmingsplan niet goed geregeld wordt, veel risico lopen bij de verdere ontwikkeling van het gebied.

Hogeland-Zuid, Varvik en Diekman

Wij kunnen instemmen met dit bestemmingsplan. Wel hebben wij aandacht gevraagd voor de positie van waardevolle bomen in dit gebied. In de stukken is hierover veel onduidelijk.

Ook de situatie van de Willemsbeek moet beter worden geregeld, zeker omdat in de tekst staat: “De Willemsbeek is daarmee een zeer belangrijke beek in het watersysteem.” Dat blijkt echter niet in de stukken zelf.

Josinkes

Voor een heel markant punt op deze es is een aanvraag ingediend voor de aankoop van een bedrijfskavel. In deze kavel staat een eikenlaan waarvan de toestand van de bomen niet best is. Wij kunnen instemmen met de kap van deze eiken en de herplant van de inlandse soort. De eiken in de zuidpunt van de kavel blijven bestaan.

Daarnaast hebben wij aandacht gevraagd voor het planten van struiken ter vervanging van veel te verwijderen struiken. De gemeente zal zich hiervoor inspannen. De aanplant van struiken is over een periode van ca. 10 jaar beslist niet duurder van de aanleg van gras, aldus de gedelegeerd Opdrachtgever programmatisch beheer

Hart van de wijk Velve-Lindenhof.

In onze reactie bij het vooroverleg hebben wij opgemerkt: “Wij zijn er van overtuigd dat de realisatie van het multifunctionele gebouw, samen met een vernieuwd klein park, een geweldige aanwinst voor de wijk zal zijn.”

Daarnaast hebben wij aandacht gevraagd voor de bescherming tijdens de bouw van de waardevolle te behouden bomen.

Rutbekerveld

Over de notitie Reikwijdte en Detailniveau van de MER voor dit gebied hebben wij een zienswijze ingediend. Wij zijn het met de uitbreiding van de zandwinning op deze plaats wel eens maar kunnen absoluut niet instemmen met een paar onderdelen die in deze notitie genoemd worden t.w.

- De voorgestelde visactiviteiten, geen kleinschalige puur op recreatie gerichte activiteit maar een grootschalige aanpak met bouw van een soort clubhuis, aanleg eilandjes met bebouwing etc.
- Hoe valt natuurontwikkeling te rijmen met de voorgestelde grootschalige visserij?
- Het willen beginnen met deze visserij activiteiten terwijl alle werkzaamheden nog moeten gebeuren
- De bouw van 3 ‘rood voor rood’ woningen in het gebied.
- De controle op de aanvoer van grond voor de verondieping is naar onze mening absoluut onvoldoende en kan een groot gevaar voor het milieu opleveren.

Herinrichting Auke Vleerstraat

Bij de verschillende fasen van voorbereiding van dit grote project is de NMrE altijd betrokken in de klankbordgroep. Binnen deze groep heerst de nodige bereidheid om er samen uit te komen.

Vanwege de grote verbreding is het niet te voorkomen dat er veel bomen sneuvelen. Er wordt echter goed nagedacht over compensatie, niet alleen van bomen maar ook van struiken zodat de belangrijke Stepping Stone functie behouden kan blijven en zelfs wordt uitgebreid en versterkt.

Pathmos-Stadsveld

Met dit bestemmingsplan kunnen wij geheel instemmen. Wel hebben wij nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de fraaie bomen die aan de randen van de betreffende percelen liggen. Het is noodzakelijk dat men bij de bouw hier goed rekening mee houdt.

Bouw recreatiewoningen Rutbeek

Over dit reeds jaren lopend plan zijn wij uitvoerig geïnformeerd door de projectleider. Wij kunnen instemmen met de voorstellen maar hebben t.a.v. de verkeersvoorzieningen wel een aantal opmerkingen gemaakt.

De Zuivelhoeve

Tegen het ontwerp bestemmingsplan voor uitbreiding van deze onderneming hebben wij een zienswijze ingediend. Naar onze mening hoort een dergelijke fabriek niet in het buitengebied. Op enkele honderden meters afstand is een industrieterrein dat voor deze bedrijven ingericht is en waar bovendien genoeg plaats is. Zeer terecht wordt in een der gemeentelijke stukken opgemerkt:

“Ondanks dat de Zuivelhoeve een bestaand bedrijf is en ook al jaren op deze locatie is gevestigd, gaat het hier om een bedrijf gelegen in het buitengebied. De uitbreiding van de Zuivelhoeve (stedelijke functie) kan dus beschouwd worden als een gebiedsvreemde functie.”

Het idee dat de Zuivelhoeve nog een ambachtelijk bedrijf is moet als een volstrekt verkeerde voorstelling van zaken worden beschouwd. Gezien de hoeveelheid verwerkte melk, de herkomst van deze melk, het aantal werknemers, het aantal vervoersbewegingen, de ruimte van de gebouwen enz. is het een puur industrieel bedrijf. Dat men de ambachtelijke herkomst koestert is terecht maar dat geeft geen rechtvaardiging op het eindeloos blijven claimen van een recht op een reeds lang achterhaalde situatie.

Dat de gemeente Hengelo heeft aangegeven akkoord te gaan met de uitbreiding en dat de gemeente Enschede uit politieke overwegingen zich er bij neerlegt, nadat aanvankelijk duidelijke bezwaren zijn geuit, is voor ons geen reden af te zien van het maken van bezwaar.

De uitbreiding is bovendien geheel in strijd met de afspraken die de beide gemeenten enkele jaren geleden met de Vereniging Behoud Tweekelo hebben gemaakt.

=====

De natuur is een spiegel voor de ziel

=====

MILIEU

Twence

Ongeveer twee à drie keer per jaar hebben wij, samen met Natuur en Milieu Overijssel en onze collega's van de NMrHengelo, overleg met Twence. Hierbij komen allerlei zaken aan de orde die voor hen en ons van belang zijn. In een voorstadium mee kunnen denken en discussiëren levert vaak veel winst op in het vervoltraject. Twence is een vooruitstrevend bedrijf wat betreft het concreet maken van duurzaamheid in de Twentse regio, en transformeert steeds verder van afvalverwerker, naar een bedrijf dat (gerecyclede) grondstoffen en energie levert. Een speciaal project van Twence waarin we gesprekspartner zijn is de stoomlevering aan Akzo Nobel. Twence levert via een net aangelegde leiding 85 ton/uur stoom aan Akzo Nobel, waardoor de eigen energiebehoefte van Akzo Nobel met 40% is verminderd. Dit leidt tot een enorme energiebesparing, met verminderde CO2 uitstoot en benutting van de stoomcapaciteit bij Twence als gevolg. Op dit moment loopt bij Twence een project om dit afhankelijk van de behoefte van Akzo Nobel, verder te verhogen naar 140 ton/uur. De ruimtelijke inpassing van de stoomleiding tussen Akzo Nobel en Twence, die vlak langs Tweekelo boven de grond loopt en vanuit de omgeving duidelijk zichtbaar is, is een aandachtspunt. Niet iedereen is gecharmeerd van de metallisch glanzende leiding en Twence spant zich in om deze d.m.v. aanplant van struiken en bomen aan het zicht te onttrekken.

In het afgelopen jaar heeft Twence het 10-jarig bestaan van de TAS (Twence Afval Scheiding) gevierd. Tijdens de bijeenkomst werd o.a. een toekomstvisie gepresenteerd waarbij scheiding achteraf het toekomstbeeld zou kunnen zijn omdat daarmee elders (Londen, Warschau) zeer goede resultaten worden bereikt.

Een nadeel hiervan is natuurlijk dat het bewustwordingsproces van de burger, om uit milieuoogpunt te gaan scheiden, flink wordt aangetast. Het is volgens ons van groot belang dat er een gedegen onderzoek komt naar wat de beste manier van verwerken van afval is: zo veel mogelijk scheiding aan de bron, dus thuis, of verwerken in de Afvalverbrander bij Twence.

In het eerste geval zijn de stromen al zeer sterk gescheiden en brengen daardoor in de markt meer op. In het tweede geval wordt er zoveel mogelijk bij Twence gescheiden en de rest wordt verbrand. Het idee van scheiden aan de bron wordt op deze manier niet bevorderd.

Voor een werkelijk goede verwerking van afval tot grondstoffen en energie moet er een onderzoek komen over de gehele keten en dit zal bovendien voor de gehele regio moeten gaan gelden.

=====

Als je afval niet goed scheidt heb je lak aan het nageslacht

Frank Talsma, Hengelo

=====

Voorlopig zijn wij al tevreden met de toezeggingen van zowel Twence als Twente Milieu om samen te werken aan een studie over de beste methoden en dan bekeken vanuit de hele afvalketen. Gelukkig is men in de regio nu met een dergelijk onderzoek gestart en de resultaten zullen binnenkort bekend worden gemaakt. Gezien alle gedane investeringen zal het echter nog heel wat jaren duren voordat de beste manier van afvalverwerking / recycling / opwekking energie enz. overal is ingevoerd.

Levering warmwater aan de warmtekrachtcentrale.

Op 13 april vond de officiële opening plaats van de levering van warmte door Twence aan het net van Essent. In feite draaide dit project al bijna een jaar naar ieders tevredenheid.

Bij het verbranden van het afval bij Twence, zowel van huishoudelijk afval als bij de verwerking van biomassa tot groene elektriciteit komt veel warmte vrij. Deze warmte wordt goed gebruikt door haar naar de warmtekrachtcentrale aan de Marssteden te leiden. Door deze warmtelevering bespaart Essent veel gas en tegelijk wordt de uitstoot van een grote hoeveelheid CO₂ vermeden.

“Met de levering van warmte honoreert Twence ook een wens van de milieubeweging. Die heeft er sterk op aangedrongen dat het bedrijf ook thermische energie zou gaan leveren omdat daardoor het energetisch rendement van de Afvalenergiecentrales aanzienlijk zou worden vergroot. Dat is, in het kader van duurzaamheid, een belangrijke prestatie.” Dit zei toenmalig Twence-directeur Jan Rooijackers in zijn toespraak in oktober 2009 toen de officiële eerste schep in de grond werd gezet.

Akzo Nobel

Met Akzo Nobel Hengelo hebben wij met enige regelmaat overleg over enkele van hun nieuwe projecten, en wij fungeren daarin als discussiepartner:

Opvulling oude zoutcavernes

Een aantal oude zoutcavernes van Akzo Nobel zou mogelijk op termijn instabiel kunnen worden vanwege de manier waarop deze cavernes ca.50 jaar geleden zijn gevormd. De technieken die Akzo Nobel heden ten dage gebruikt sluiten dergelijke gevaren uit, maar voor de oudere cavernes moet een oplossing worden gevonden. AkzoNobel maakt nu, samen met Twence, plannen voor de stabilisatie van oude zoutcavernes met behulp van reststoffen uit de verbrandingsinstallaties. Wij zijn hierover uitgebreid geïnformeerd. Het gaat hier om een afweging tussen de voordelen van stabilisatie van cavernes, het vinden van een oplossing voor de opslag van bodemassen, en de mogelijke effecten van de opslag van verontreinigd afval in de Twentse ondergrond. Op dit moment loopt er een milieu effect rapportage (MER), waarvan het concept rapport naar verwachting medio 2013 gereed zal zijn.

Gasolieopslag

Wij zijn geïnformeerd over de plannen om samen met de North Sea Group in een aantal geschikte lege zoutcavernes op de Marssteden aardolie op te slaan. Het gaat hier om het aanleggen van een strategische voorraad aardolie. Het voordeel van het gebruik van zoutcavernes is dat aardolie hierin langer goed blijft dan bij andere vormen van opslag, er een tekort is aan opslagmogelijkheden in Nederland, er goede ervaringen zijn met een dergelijke vorm van opslag in het buitenland (Duitsland, VS), en het nationaal strategisch belang in zijn algemeenheid. In grote lijnen stemmen wij in met de plannen. Ons voornaamste punt van zorg betreft het transport van de olie van en naar het vulpunt/de vulpunten op de Marssteden: voor het vullen van één caverne zijn ruim drie duizend vrachtwagenritten nodig, gemiddeld twee per uur. Hoe gaan deze rijden? De kortste en economisch meest voordelige route loopt via Tweekelo, maar de kwaliteit van dat gebied en de smalle wegen daar laten een dergelijke belasting niet toe. NMrE blijft ook in 2013 bij dit onderwerp betrokken.

Zoutboringen

Na decennia lang vooral zout te hebben gewonnen in de driehoek tussen Enschede, Hengelo en Boekelo, raken de mogelijkheden voor Akzo Nobel in dat gebied langzamerhand uitgeput. Akzo Nobel heeft echter een concessie voor een veel groter gebied en is bezig met voorbereidende maatregelen om zuidelijker, in het gebied ten noorden van Haaksbergen/Sint Isidorushoeve te gaan boren. Er wordt voorzien dat Akzo Nobel in dat gebied een periode van zo'n 70 jaar werkzaam kan blijven. Voor zover dit op het grondgebied van de gemeente Enschede ligt, zal de NMRÉ de stand van zaken blijven volgen.

Afvalestafette

Op 29 maart vond in Hengelo de Twentse Afvalestafette plaats, een regionaal evenement over afval en duurzaamheid. Het werd georganiseerd door de Universiteit Twente, Saxion, Regio Twente, Twente Milieu en Twence. Circa 150 gemeentebestuurders, ambtenaren, vertegenwoordigers van natuur- en milieuorganisaties, kringloopinstellingen en bedrijven waren aanwezig. Het thema van dit jaar was regionale samenwerking op het gebied van afvalinzameling en verwerking. Een aantal ambtenaren van binnen en buiten Twente gaf interessante presentaties over de manier waarop in hun gemeente afval wordt verwerkt. Bijvoorbeeld over Diftar, een inzamelingssysteem dat o.a. in Hengelo gebruikt wordt, een fiscaal systeem dat vooral financiële prikkels voor de burger hanteert, maar ook heel innovatieve methoden zoals het zgn. "omgekeerd inzamelen", waarbij alle herbruikbaar afval gratis aan huis wordt afgehaald, maar de grijze ton extra wordt belast en zelf dient te worden weggebracht. Het is met een dergelijk systeem mogelijk om de hoeveelheid grijs afval enorm te verminderen. Vraag is hoe je een dergelijk systeem in een grote stad als Enschede, waar niet iedereen de ruimte heeft om 5-6 aparte afvalstromen te bewaren, zou kunnen invoeren. Het was een inspirerende middag.

=====

De wereld heeft antwoorden nodig op de uitputting van hulpbronnen en het opwarmen van het klimaat

=====

Symposium inzake schaarste aan water en delfstoffen

In het kader van de vredesweek werd er op de UT een symposium gehouden over dit belangrijke thema. In toenemende mate ontstaat er schaarste aan zoet water op vele plaatsen in de wereld. Ook treedt er schaarste op aan allerlei mineralen en andere delfstoffen. Beide belangrijke en wereldwijd spelende factoren kunnen van grote invloed zijn op de vredessituatie in de wereld. Het is dus zaak nu al voortdurend te letten op spanningen die er door de tekorten van deze belangrijke stoffen kunnen ontstaan en hoe deze eventueel te voorkomen zijn

Actualisatie watervisie

De gemeente is bezig met het opstellen van een aangepaste visie. Vanwege de klimaatverandering is het van groot belang dat de gemeente tijdig inspeelt op de problemen van heftige buien en anderszins van warmere en drogere perioden. Op diverse plaatsen zijn bassins aangelegd en op sommige plaatsen in de stad ook zgn. wadi's. Dit laatste is bv. het geval in de buurt van het Roessingh. Ook de aanleg van het project Kristalbad speelt een grote rol. Uiteraard hebben wij gehoor gegeven aan de uitnodiging om hierover mee te denken.

Twentse Landdag

Op zondag 16 september stond de raad wederom met een kraam op de Twentse Landdag, het landbouw- en natuurevenement eens in de drie jaar in het Abraham Ledebroerpark.

Door de combinatie met Culturele Zondag ontstond vanuit de NMrE het initiatief voor een artistieke groene blikvanger in de vorm van een met honderden plastic (afval)flesjes versierde reuzeneik pal achter de kraam. Studenten van de UT-alpinistenclub brachten de avond ervoor de linten met kleurige flesjes tot op grote hoogte in de boomtakken.

Met het in de voorafgaande maanden massaal inzamelen van benodigde flesjes (opgevist uit wegbermen en straatgoten) nam de raad alvast een voorschot op de Internationale Keep It Clean Day op 21 september 2012. Zowel op de Twentse Landdag als op 21 september werd aandacht gevraagd voor de problematiek van zwerfafval, speciaal die van plastic(soep) in wereldzeeën en het gevaar van opname van plastic in de voedselketen. In Enschede werkten aan Keep It Clean Day ook Twente Milieu, de gemeente en de Raad voor Levensbeschouwingen en Religies mee.

+++++

Overige activiteiten

Bureau NMrE

Al vele jaren heeft de NMrE een bureaumedewerkster, mevr. Anja Smit, die wij delen met de FCE. Vanwege de nauwe relaties van de laatstgenoemde organisatie met de stichting Enschede Promotie, is ons kantoor gevestigd in het pand van de genoemde organisatie aan het Stationsplein.

Excursie biovergister Gronau

Op 20 april hebben twee leden van de NMrE op uitnodiging van de NMr Hengelo deelgenomen aan een excursie naar een biovergister in de buurt van Gronau. Hier wordt mest van een groot agrarisch bedrijf gemengd met maïs en verwerkt tot gas. Dit gas wordt weer omgezet in elektriciteit waar zo'n 30 huishoudens in de omgeving van profiteren. Een en ander was als experiment opgebouwd en met subsidie van de Duitse overheid bekostigd.

Knipselkrant

Onze papieren knipselkrant met artikelen uit kranten en weekbladen op het gebied van Natuur en Milieu bestaat al vele jaren. De laatste tijd schakelen we steeds meer over naar een digitale knipselkrant met daarin een selectie van artikelen uit landelijk uitgegeven nieuwsbrieven. Hierdoor zullen de papieren edities geleidelijk aan verdwijnen. Dit betekent naast een veel uitgebreider aanbod aan artikelen tegelijk ook een daling van de kosten door het besparen op kopieën.

Enschede FM

Sinds een jaar of zes heeft de voorzitter elk kwartaal een interview in het programma "Natuurlijk Enschede" van presentator Jan Oostindië. In deze gesprekken komen alle actuele thema's van de NMrE en van het Groen Beraad aan de orde, variërend van de luchthaven Twente tot de aanleg van een 2m hoog hekwerk rond de Eekhof, het vernielen van de kastanjes voor de Jozefkerk tot de uitbreiding van de Zuivelhoeve enz.

Website

Onze website is al een flink aantal jaren in functie en wordt voortdurend uitgebreid met verslag van onze activiteiten. Inmiddels staat er een enorme hoeveelheid materiaal op deze site. Geleidelijk aan wordt het nu toch tijd deze site te actualiseren.

GROEN BERAAD

Groen Beraad is het samenwerkingsverband van die natuur, milieu- en andere organisaties, die het behoud van het landschap in en om Enschede als één van hun belangrijkste doeleinden zien.

Hiertoe behoren:

De Natuur- en Milieuraad Enschede, Dorpsraad Boekelo, Dorpsraad Lonneker, Stawel, Stichting Houdt Driene Groen, Stichting Lonneker Land, Twentse Werkgroep Natuurbehoud, Vereniging Boekelo Dorp met Karakter, Vereniging tot Behoud Hoge Boekel, Vereniging tot Behoud van Tweekelo, de Vereniging tot Behoud van Usselo en de Usseleres, de Vereniging Landweerweg / Lossersestraat, de Stichting Historische Sociëteit Enschede - Lonneker, Noabers Aamsveen en omgeving, Vereniging Behoud Buitengebied Enschede-Noord, Stichting Landgoed Het Wageler, Stalesch (Stichting Agrarisch Landschapsbeheer Eschmarke) en de werkgroep EnHOe.

In dit verslagjaar is het Groen Beraad 5 keer bijeen geweest. Tijdens deze bijeenkomsten is er steeds een hoofdonderwerp, meestal via een presentatie, uitvoerig toegelicht en besproken. Wij zijn de ambtenaren van de gemeente, het waterschap en andere organisaties veel dank verschuldigd voor het belangeloos meewerken aan onze bijeenkomsten.

Verder komen er vele andere zaken betreffende het buitengebied aan de orde. Buiten deze gezamenlijke bijeenkomsten is er geregeld een overleg met de gemeente over een onderwerp dat een of meerdere van onze organisaties aangaat. Ook treffen we andere organisaties bij klankbord-groepen, inloopavonden, enz. Daarnaast wordt er geregeld informatie via de mail verspreid. Op de website van de NMRE staat ook verdere informatie over het Groen Beraad.

Bij de gezamenlijke vergaderingen kwam het volgende aan de orde:

16 januari: Afvalbeleid gemeente Enschede

Via een presentatie van de heer Jos Mol hebben wij een goed beeld gekregen van het afvalbeleid van de gemeente Enschede en specifiek over het restafval. Dit betreft vooral het huishoudelijk afval en ook het zwerfafval. In de bakken die door de burgers aan de straat worden gezet zitten jammer genoeg nog steeds te veel waardevolle stoffen, zoals oud papier, kunststoffen, glas, metalen etc. Buiten deze twee stromen is er ook nog een grijs gebied van afval bv. dat op stations. Dit is voor een deel huishoudelijk afval, deels is het bedrijfsafval.

In vergelijking met andere grote gemeente wordt in Enschede nog veel te weinig afval goed gescheiden. Voor de gemeente en Twente Milieu ligt nog een grote opgave om dit beter voor elkaar te krijgen. Afval is tegenwoordig steeds meer bron van grondstoffen en dus is het steeds meer waard.

=====

Voor ons is afval geen afval meer maar een grondstof voor energie

Twence directeur Paul de Jong

=====

De inzameling van kunststoffen is echter een dure zaak, je vervoert voornamelijk lucht.

Hoe meer scheiding aan de bron, dus thuis, hoe minder afval er naar Twence gaat. De belangen liggen nogal verschillend. Gelukkig zijn de gemeenten, Twence en Twente Milieu bereid om samen te zoeken naar de beste vorm van inzameling en verwerking.

Ook de afval brengpunten staan ter discussie. Er kan hier nog veel meer gescheiden worden, zoals blijkt bij het brengpunt in Hengelo, maar dan is een andere, grotere inrichting noodzakelijk. Het is te duur om daar drie locaties geheel op in te richten. Men is bezig met een studie om een geheel nieuw inzamelpunt te gaan bouwen.

In de discussie komen een reeks van vragen naar voren over het best te voeren beleid. Ook vraagt men zich af of het wel juist is dat hier veel buitenlands afval verwerkt moet worden. De neerslag van de uitstoot komt dan wel in ons land terecht.

De problematiek van het **zwerfafval in het buitengebied** kwam ook aan de orde. Handhaving is een lastige zaak want vind maar eens uit wie de dader is. In de vergadering worden opmerkingen gemaakt over het trage opruimen van zwerfafval in het buitengebied. Tot voor kort was het een omslachtige zaak omdat men eerst de milieupolitie moest inschakelen vanwege het opsporen van daders. Gezien de geringe pakkans is men nu overgestapt om onmiddellijk Twente Milieu in te schakelen om de zaak te laten verwijderen.

Het onderwerp wordt besloten met de afspraak een werkgroep samen te stellen van het Groen Beraad en medewerkers van de gemeente.

=====

Bij een opschoondag hadden we ruim 100 kilo afval in Stadsveld.

In een schone buurt is het voor iedereen plezieriger wonen

(Spela Semion)

=====

In deze bijeenkomst werden eveneens de volgende punten besproken:

- de proef om **glasvezel in het buitengebied** aan te leggen. In Lonneker wordt met een landelijke pilot gestart en als dit goed bevalt, kan het ook in de rest van het buitengebied worden geprobeerd.
- **het concept bestemmingsplan buitengebied Enschede-Zuidoost**. Hierover is al eerder uitgebreid overleg binnen de NMrE geweest.
- **het overleg over de Groene Zoom**(= stadsrand Enschede) in vergelijking met de stadsranden van de andere Netwerksteden Twente (Almelo, Borne, Hengelo en Oldenzaal). Bij de ontwikkeling van de stadsranden loopt Enschede wel voorop. Het Groen Beraad heeft zich hier in het nabije verleden grondig mee bezig gehouden en een rapport over de Groen Zoom gepubliceerd. Een probleem bij dit onderwerp is dat er geen eenduidigheid van mening bestaat over wat nu precies een stadsrand is en met name hoe de grenzen moeten worden getrokken.

6 maart: Duurzaamheid bij de gemeente Enschede

Op 26 maart is dit belangrijke onderwerp uitvoerig aan de orde geweest. De heren Frauenfelder en van der Werff gaven een prima presentatie "Enschede doet Groen; Nieuwe Energie voor Enschede: Van opgaven naar projecten".

De gemeente heeft een hoge ambitie op het gebied van duurzaamheid. Een paar jaar geleden is er al een uitvoerige nota verschenen waarin het begrip duurzaamheid in vele onderdelen wordt behandeld.

Het is natuurlijk onmogelijk om alle facetten tegelijk aan te pakken. Men heeft dus gekozen voor een aantal speerpunten. Een heel belangrijk thema hierbij is energie. Men wil heel graag proberen het verbruik sterk te reduceren en daarnaast steeds meer over te gaan naar een duurzame vorm, vooral

het aanbrengen van zonnepanelen. Het isoleren van woningen is een heel belangrijk punt waarmee men op korte termijn een grote besparing kan verkrijgen en tegelijk in deze veelal oudere woningen voor een veel beter leefklimaat te zorgen. Ook het klimaatbeleid in scholen wordt aangepakt.

Vaak is daar sprake van een tamelijk ongezonde atmosfeer door te weinig ventilatie.

Samen met de isolatie wordt ook het aspect ventilatie grondig aangepakt. Ander mogelijkheden zijn een energiezuiniger openbare verlichting, maar dat is in Enschede al ver doorgevoerd. Samen met de woningbouw corporaties en het bedrijfsleven is men volop bezig over te schakelen naar duurzamere vormen van energiegebruik.

In een uitvoerige en goede discussie kwamen vele aspecten uitvoerig naar voren. Niet alleen voor de bebouwde kom maar ook voor het buitengebied liggen hier vele mogelijkheden en kansen.

Verder kwam in deze vergadering nogmaals de *problematiek van het zwerfafval* naar voren. De werkgroep van het Groen Beraad heeft een goed overleg met ambtenaren van de gemeente gehad. Er wordt een projectgroep onder verantwoordelijkheid van de wethouder gestart, genaamd plan zwerfafval buitengebied. Een voorstel om op buitenwegen flexibele afsluitbomen te plaatsen, alleen toegankelijk voor bestemmingsverkeer, zal nader worden onderzocht.

Uitbreidingsplannen Zuivelhoeve: Hierbij wordt het niet sturen van een bezwaarschrift door de gemeente Enschede als een zware capitulatie van de gemeente beschouwd. Men is ontstemd over deze zaak en vreest precedentwerking.

Het raadsvoorstel verlichting in het buitengebied roept zowel instemmende als verontrustende reacties op. Op lang niet alle wegen in het buitengebied is het verstandig de verlichting uit te schakelen. Als voorbeeld wordt genoemd de Viermarkenweg waar zeer veel studenten in het donker langs gaan en vaak zonder een goed werkende verlichting op hun fiets. Ons standpunt is: Uit waar het kan, aan waar het moet.

Over het punt de ***Usseler-Es*** is de VBU natuurlijk zwaar teleurgesteld dat al hun bezwaren zijn verworpen door de Raad van State. Anderzijds ziet de vereniging nog genoeg punten om door te gaan, gelet op de enorme hoeveelheid leegstaande bedrijfsruimte en het grote aantal ha dat de gemeente nog voor industrieterreinen heeft aangekocht.

Enschede doet
groen

11 juni: Vergisting van biomassa

De heer Frans Feil gaf ons een uitstekende en informatieve presentatie vanuit zijn functie bij de Biomass Technology Group. Vanuit deze organisatie werkt hij een dag per week als energieconsulent van de Gelderse Vallei. Verder raakte hij in de Achterhoek betrokken bij een project om het afvalhout van houtwallen te gebruiken voor omzetting tot chemicaliën en energie. In Twente hebben we ook heel wat houtwallen en we willen ze houden ook. Omdat ze op zichzelf niet veel opleveren, staan ze onder druk, zeker ook bij schaalvergroting. Als het economisch haalbaar is kan het afvalhout als grondstof worden gebruikt. Dat zou helpen bij de instandhouding van de houtwallen. Voor de inzameling is natuurlijk een goede organisatie vereist maar via voorbeelden uit Duitsland en Tsjechië laat hij ons zien dat er wel degelijk rendement valt te behalen.

Over de biovergisting is heel wat te doen. Voor sommigen is het de vraag of het wel rendabel is. Er

zijn talrijke voorbeelden dat het niet goed gegaan is, maar met een gedegen aanpak biedt deze vorm van vergisting wel degelijk mogelijkheden. Het zal de komende jaren nog heel wat denk- en ontwikkelwerk kosten om deze op zich prima energiebron ook ten volle te kunnen benutten.

Naast dit onderwerp is uitvoerig gesproken over de **EHS van het vliegveld**. Een aantal vertegenwoordigers van het Groen Beraad heeft deelgenomen aan een paar sessies waarin allerlei voorstellen voor de inrichting werden bedacht en bediscussieerd. In een later stadium zijn de uitgewerkte voorstellen nogmaals onder de loep genomen en uiteindelijk is er een keuze van een inrichting gemaakt.

Ook het **overschot aan bedrijventerreinen in de regio** is uitvoerig besproken. Er is door het Groen Beraad zelfs een gedegen inventarisatie gemaakt van de situatie in Enschede, vooral op basis van gegevens van de gemeente en van makelaars. De conclusie is overduidelijk: er is meer dan genoeg bedrijfsruimte beschikbaar en er is veel te veel grond aangekocht voor industrieterrein.

17 september: Handhavingsbeleid van de gemeente

Via de heren Van Kalsbeek en Noorman van het Milieu Team van de dienst Handhaving Openbare Ruimte te Enschede krijgen wij via een presentatie een gedegen indruk dat het een flinke problematiek is die in een groot gebied met weinig mankracht moet worden verricht. Wij met zijn allen willen graag een verzorgd en schoon buitengebied, net als in de bebouwde kom natuurlijk. In een groot en fraai buitengebied van Enschede is het niet eenvoudig om het altijd schoon te houden. Wekelijks worden er her en der in het buitengebied ladingen afval gedumpt, veelal van wietplantages en verder van allerlei spullen. Degenen die dit storten, kunnen vrijwel nooit betrap worden. Tot onlangs deed men pogingen de daders op te sporen waardoor het enige tijd kon duren voordat de zaak was opgeruimd, tot ergernis van velen. Tegenwoordig probeert men het afval zo snel mogelijk te verwijderen. Van groot belang daarbij is een snelle melding van het publiek rechtstreeks naar Twente Milieu. Ook de leden van het Groen Beraad worden opgeroepen hier actief aan mee te werken.

=====

In het nieuwe afvaltijdperk is niet alleen oud papier maar ook plastic de melkkoe van het verenigingsleven

(proeftuin Beckum)

=====

Van groot belang is ook de **afvalverwijdering bij evenementen**. Daarbij wordt in korte tijd een enorme hoeveelheid afval geproduceerd en het is bijna ondoenlijk dat op dat moment ook in bakken etc. te laten deponeren.

Een ander aspect van handhaving is het onderdeel educatie. Van jongs af aan moet iedereen leren dat afval op de juiste plek moet worden gebracht. Juist vanwege het educatieve karakter geeft men veel voorlichting op basisscholen.

Bij dit agendapunt komt ook de actie **Keep it clean Day** aan de orde. Er is wel weinig tijd voor voorbereiding, maar de NMRé zal wel een actie ondernemen.

Natuurlijk wordt de Twentse Landdag geëvalueerd. Het was een groot succes maar er zijn wel een paar kritische organisatorische zaken gemeld zoals: de noodzaak van het meer spreiden van mensen, nu waren de doorgangen te nauw voor de hulpdiensten; de bewegwijzering naar de toiletgebouwtjes; bij de aanvang van het evenement waren nog lang niet alle kramen gereed. Deze zaken doen aan het succes van de dag en het grote enthousiasme van het publiek niets af.

Verder is er gesproken over **de NOEK**. Een delegatie van het Groen Beraad heeft op verzoek van de woordvoerder van de PvdA fractie een goed gesprek met hem over de plannen gehad. Verder zal het Groen Beraad deel gaan nemen aan een klankbord over deze ingrijpende materie.

Ten slot is ook gesproken over de plannen voor de bouw van een **park met recreatiewoningen bij het Rutbeek**. Dit lijkt ons geen groot risico voor het buitengebied op te leveren en wij zullen daar dus onze goedkeuring aan geven.

12 november: Actualisatie Gids Buitenkans

Tijdens deze bijeenkomst kregen we goede presentatie van mevr. Louise Aangeenbrug. Heel helder schetste zij ons een aantal problemen in het buitengebied. Via een actualisatie van de Gids Buitenkans wil men meer kansen bieden voor het platteland.

Het betreft hier een concept nota die binnenkort in de gemeenteraad aan de orde komt. De plannen zijn nadrukkelijk bedoeld voor niet permanente bewoning in het buitengebied.

Een van de belangrijkste onderdelen is het toestaan voor een **vergroting van de inhoud van de huisjes** naar 250m³. Er is veel vraag naar en de buurgemeenten kennen deze inhoudsmaat al. Verder wordt ook **onderkeldering** toegelaten.

Het voorstel behelst tevens het bieden van **bed en breakfast**, een ruimte van 150 m² is zonder vergunning mogelijk.

Daarnaast komt er een proef voor een kortdurend verblijf van max. 6 maanden (**Short Stay**).

=====

Nergens is het leven beter dan op het platteland. De mensen zijn er vriendelijker dan in de stad en de saamhorigheid is er veel groter

(Lisette Arends)

=====

Binnen de huidige bebouwing kunnen **boerenappartementen** worden ingericht.

Ook wil men onder voorwaarden de **bouw van schuilstallen** toestaan. Een voorwaarde is bv. dat men ook een weiland van min. 1 ha heeft. Daarnaast gelden ook een aantal bouwvoorwaarden.

Het laatste onderdeel betreft de huidige **veldschuren**. Door het verdwijnen van het boerenbedrijf komen steeds meer van deze veldschuren zonder functie en gaan vervallen. Wat moet hiermee gebeuren? Afbreken? Een onbewoond gebouw kan ook wild, bv. vleermuizen, onderdak geven.

Over de eerste onderdelen is de vergadering het wel eens met het voorstel. De discussie spitst zich toe op de **schuilstallen**; daarover is men zeer kritisch. Het moet ingepast worden in het landschap,

maar wat houdt dit in?

Er zijn talrijke voorbeelden te vinden dat er een soort van schuilstal staat, soms zelfs een rommeltje en daarvan kan men toch niet zeggen goed ingepast in het landschap. Het plaatje dat wij dit voorbeeld te zien krijgen voorspelt niet veel goeds.

Hoe gaat men handhaven als het hobbydier niet meer gehouden wordt?

Een eigenaar weet toch waaraan hij/zij begint als er een terrein van meer dan 1 ha zonder stal gehuurd wordt. Er is al een verrommeling van het buitengebied dat alleen maar vergroot wordt.

Deze kritische vragen komen vooral van de kenners van het buitengebied die zelf paardenliefhebber zijn. Kortom het Groen Beraad is uiterst terughoudend over uitbreiding van schuilstallen. Eerst moeten er flink wat rommelige bouwsels verdwijnen voor wij positief oordelen.

De **mestproblematiek** komt nogmaals ter sprake nu naar aanleiding van een tv uitzending. Hierin wordt op zeer eenzijdige wijze deze zaak belicht. Vanuit de Biomassa Technology Group hebben wij een schrijven gekregen met een veel realistischer kijk op deze zaak. Bovendien zijn de slechte voorbeelden in de tv uitzending bijna allemaal vanuit het buitenland.

Besloten wordt dit onderwerp in breed verband de volgende keer te behandelen.

Ook de plannen voor **uitbreiding van de zandwinning in het Rutbekerveld** komen aan de orde. De NMrE heeft hierover een zienswijze ingeleverd. Wij verwachten dat de zienswijzen tot wijzigingen in de MER zullen leiden. Op zich zijn wij niet tegen deze zandwinning, maar wel tegen een aantal onderdelen die op zich niet met de zandwinning te maken hebben.

Overige onderwerpen

Naast de bovengenoemde onderwerpen die uitvoerig besproken zijn hebben wij ons met veel andere zaken bezig gehouden, de belangrijkste volgen hieronder.

- In alle vergaderingen van de laatste drie jaar is telkens het onderwerp “ opvolging voorzitter “ aan de orde geweest. Men was zeer opgelucht dat dit uiteindelijk is gelukt. De opvolger is gevonden in de persoon van Henk van Amerongen. Henk is mede oprichter van Groen Beraad in 2001 en betrokken bij de vereniging Behoud Tweekelo.
- In de loop van het jaar nam mevr. Elsberth Dirkzwager de taak van secretaresse op zich.
- De asbestsanering op boeren erven en opritten. De zaak verloopt goed.
- Het crossen over zandpaden en het illegaal dumpen bij zandpaden.
- Bewegwijzering van het Rondje Enschede in het buitengebied.
- De inkrimping van de landinrichtingscommissies. Men beperkt zich nu tot de belanghebbende wethouders, terwijl die in het verleden nogal eens ontbraken bij de bijeenkomsten. De betrokken vrijwilligers met gebiedskennis, die altijd aanwezig waren, worden grotendeels naar huis gestuurd.
- De gemeenteraadsverkiezingen in 2014. Wat vinden wij van belang voor de programma's?
- Het hekwerk dat de eigenaar om de Eekhof aan de Hengelosestraat wil plaatsen. Via de NMrE is er een zienswijze tegen het verlenen van deze omgevingsvergunning ingediend. Wij zijn van mening dat een dergelijk hekwerk absoluut niet past in de Provinciale Ecologische Hoofd Structuur.
- Een ontwerp netwerkkaart buitengebied. Hierop zijn namen etc. te vinden van alle belangrijke spelers in het buitengebied. Een waardevolle aanwinst als je iemand zoekt.
- De Luchthaven Twente. Over dit onderwerp is op elke vergadering gesproken. Zolang er geen duidelijkheid is, valt er voor ons weinig om op te reageren.

INHOUDSOPGAVE

BLZ

Voorwoord

3

Algemeen

Doelstelling, samenwerkende organisaties, bestuur en algemene werkzaamheden

4

Wergroep Bomen

Overleg met de afdeling groene leefomgeving van de gemeente

Rondgang met wijkbeheerders

Inventarisatie waardevolle bomen op particulier terrein.

Bomenfietstocht

Kapvergunningen

Overleg over velerlei groensituaties

9

Ruimtelijke Ordening

Bestemmingsplannen

Aanleg fietspad en verandering oversteek Oldenzaalsestraat

MER Luchthaven middegebied

Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Zuidoost 2009

Zienswijze op bestemmingsplan Eschmarke Zuidwest 2010

Josinkes

Hogeland-Zuid, Varvik en Diekman

Pathmos-Stadsveld

Rutbekerveld

Herinrichting Auke Vleerstraat

De Zuivelhoeve

Bouw recreatiewoningen Rutbeek

12

Milieu

Twence

Akzo Nobel

Afvalestafette

Symposium inzake schaarste aan water en delfstoffen

Twentse Landdag

Actualisatie watervisie

15

Overige activiteiten

16

Groen Beraad

(foto voorzijde Vier- Markenboom Maarten Windemuller)